

ДЕТСКА ГРАДИНА „ПРОЛЕТ” гр.Оряхово, общ.Оряхово, обл.Враца,
ул. „Вапцаров” № 31 тел. 0894385026
odz_orqhovo@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ :
ВЕНЕЛИНА ЙОНОВА
Директор на ДГ „Пролет“

ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА ДГ „ПРОЛЕТ“

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система на ДГ „Пролет“ е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2020 г. и е съобразена с цели в сферата на предучилищното образование, определени на областно и общинско ниво.

Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременното напускане на детската градина на Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013–2020), приета от Министерския съвет с Протокол № 44 от 30.10.2013 г.

Програмата се основава на определените в Стратегията водещи принципи за законосъобразност, партньорство, прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите, приемственост, устойчивост на резултатите, своевременност, отчетност, мониторинг и контрол, иновативност.

Програмата за превенция на ранното напускане на институцията е насочена към осигуряване на възможности за всички деца за най-добър старт в живота. Кореспондира с темата за включващото образование като предпоставка за предотвратяване на социалното изключване. Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в детската градина. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

При изработване на Програмата бяха взети предвид и изводите в Заключения на Съвета на Европа относно ролята на културата в борбата с бедността и социалното изключване (2010/C 324/03) и Заключения на Съвета от 18 ноември 2010 година относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване.

SWOT анализ:

Силни страни

- Квалифицирани учители;
- Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ;
- Допълнителни дейности извън ДОС;
- Възможности за изява;
- Създадена колегиална, позитивна среда;
- Добра материална база;
- Програма „Училищен плод“ и програма „Училищно мляко“
- Работа по проекти;
- Безплатни помагала за децата от подготвителните групи;
- Извършване на дейности по превенция на ранното напускане.

Слаби страни

- Недостатъчно ангажирани по отношение на образованието на децата си родители;
- Липса на ефективни санкции за родителите;
- Нисък жизнен стандарт на част от населението;
- Проблеми в семействата, водещи до ранно напускане на деца от институцията;
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

Възможности за реализиране на програмата

- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превентивни мерки по отношение на ранното напускане;
- Нови форми за ангажиране на родителите;
- Разширяване на сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.
- Кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превентивни по отношение на отпадането дейности;
- Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване на потребностите и интересите на децата в риск;

- Квалификация на педагогическите специалисти за идентифициране на социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в рисък да отпадат;
- Активна дейност с родителите – консултиране, професионално ориентиране, квалифициране за мотивиране и задържане на децата, повишаване на достъпа до наблюдаване на добри практики, използване на съвременни информационни технологии, съвместни кампании за разкриване на значението на постоянното пребиваване на децата в желана среда;
- Повишаване на интереса на децата към работа в екип чрез участие в различни събития от културния календар.

Основни причини за преждевременното напускане на институцията

- **Икономически причини**

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността.

- **Социални причини**

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда.

- **Образователни причини**

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението.

- **Етнокултурни причини**

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения.

- **Институционални причини**

Недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата в образователната система.

- **Причини, свързани със здравния статус**

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности .

Цели на програмата

- Идентифициране на рисковите фактори за ранното напускане на институцията, с оглед ограничаване на последиците от тях;
- Изграждане на мотивация за висока посещаемост в групите на детската градина и участие в живота и дейността ѝ;
- Създаване на положителни нагласи към образователно-възпитателния процес;

- Придобиване на социални, гражданска и интеркультурни компетентности и поддържане на устойчива околната среда.

Задачи и дейности за реализиране на целта:

- Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на деца от детската градина.
- Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на всяко дете - индивидуалният и диференцираният подход - водещи в работата с децата
- Организиране на празници и събития в детската градина с активното участие на родителите за отбелязване на дати от традиционния български календар, празници свързани с етносите, коледни и велекденски работилници
- Планиране и реализиране на информационни кампании /презентации/ за намаляване на риска от отпадане и преждевременно напускане на детската градина и за повишаване на информираността относно значението на образованието;
- Организиране на благотворителни кампании за подпомагане на застрашени и социално слаби деца;
- Реализиране на политики за интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности (СОП);
- Обмен на добри практики с други детските градини;
- Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии в образователния процес;
- Изработка и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца;
- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите - партньори на детската градина; работа с родители на застрашени от отпадане деца;
- Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за работа с деца по превенция на отпадането;
- Ефективно провеждане на консултациите и допълнителните занимания с децата;
- Подкрепа за уязвими групи в неравностойно положение за обучение на децата в детската градина от 3-годишна възраст с оглед ранната им социализация;
- Допълнително обучение по български език за децата, за които българският език не е майчин (вкл. деца, търсещи или получили международна закрила);
- Осигуряване на допълнителна подкрепа за децата от подготвителните групи за преодоляване на обучителни трудности;
- Педагогическа подкрепа при прехода от детската градина към училищно образование;

- Надграждане и развитие на подкрепяща среда в детската градина за осъществяване на включващо обучение;
- Осъществяване на информационно - образователни инициативи за децата, насочени към екологично образование и повишаване на обществената култура за опазване на околната среда ;
- Партийорски програми за споделяне на лидерски практики от детски градини на регионално ниво с възможности за прилагането им в повече образователни структури от регионите;
- Прилагане на форми за подготовка и реализиране за отговорно родителство („Училище за родители“).

Мерки за подкрепа и за развитие на децата в риск от отпадане:

- Наблюдение и анализ на поведението на децата в образователната среда и детската общност, като ключова роля имат учителите по групи;
- Своевременно /в рамките на деня/ подаване на информация до Екипа, създаден по Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;
- Диагностична, консултативна и корекционна дейност на ниво детска градина и/или при специалист на нуждаещи се деца и семейства;
- Информационна и разяснителна дейност за децата, педагогическите специалисти и родителите за съвременните възможности за подпомагане от специалисти на децата в риск от отпадане, децата със СОП и децата с проблеми в поведението;
- Възможности за участие в допълнителни форми извън ДОС, по желание на родителите;
- Развитие на талантите и потребностите на децата, тяхната публична изява, инициатива, творчество и осмисляне на свободното им време;
- Участие в спортни празници;
- Участие на децата от ДГ „Пролет“ в организирани мероприятия на общинско ниво;
- Контрол на отсъствията и движението на децата, като основна дейност за намаляване на риска от преждевременно напускане;
- Ежемесечен контрол на дневниците по групи, извършван от директора;
- Пълноценно използване на възможностите за организиране на съвместни дейности;
- Повишаване на качеството на възпитателно образователната работа;
- Наличие на функциониращи групи към ЦПЛР-ОДК“Л.Живкова“- Психомоторика

- Квалификация на педагогическите специалисти като предпоставка за решаване на проблема:
 - на регионално ниво;
 - вътрешно-квалификационни форми за квалификация-обсъждане, тренинги, дискусии, семинари, практикуми;
 - обмен на добри практики в детското заведение – срещи, разговори, консултации;
 - планиране и реализиране на обучение, ориентирани към потребностите на всяко дете;
 - анализиране на резултатите от проследяване постиженията на децата;
 - подобряване на възможностите за обучение на деца със СОП;
 - квалификация на работещите със деца със СОП (учители и помощен персонал).
- Поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всяко застрашено дете.
- Периодична оценка и актуализиране на мерките.

Мерки във връзка с механизма по обхват и задържане на деца в детската градина:

- Предприемане на конкретни мерки за обща и допълнителна подкрепа;
- Представяне на информация на кмета на Община Оряхово за констатирани нарушения с цел, изготвяне на актове за административно нарушение и предприемане на действия по реда на чл. 347 от ЗПУО;
- Предложение до дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура вместо парична помощ;
- Допълнително обучение по български език на деца, за които той не е майчин език;
- Провеждане на алтернативни родителски срещи / мобилни, изнесени на адрес с родителите на деца в риск от отпадане/;
- Сформиране на Екип по обхват и задържане на подлежащите на задължително обучение деца;
- Подобряване на физическата среда;
- Създаване на благоприятна образователна среда и психо климат в детската градина.

Мерки за подкрепа на децата в риск с участието на родителските общности

- Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на детската група;
- Работа на външни специалисти с родители на застрашени от отпадане деца

- Установяване на ефективен диалог детска градина- външни институции, имащи отношение по проблема
- Мотивиране на продължаване на образованието в следваща степен;
- Работа по развитието на детската група като екип;
- Включване в извънучебни форми на деца в риск, застрашени от отпадане;
- Оптимизиране и обогатяване формите за двигателна активност, занимания с различни видове изкуства, игри.

Заключение

За изпълнението на Програмата е нужно всички участници в образователния процес /семейство, детска градина, институции, НПО/ да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е част от годишния план за работа на ДГ „Пролет”.

Програмата е актуализирана за учебната 2020/2021 година на заседание на ПС с протокол от ПС № 1/18.09.2021 г.